

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419200347
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6419200347.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa :

U. U., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov : matky Y. U. rod. G., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, F. U. a otca neb. M. V., nar. X.XX.XXXX, mal. dieťa bytom ako matka, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol :

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie :

Súd nariaďuje matke Y. U. rod. G., nar. X.XX.XXXX odovzdať mal. dieťa U. U., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok, so sídlom J. Jančeka 32, 034 01 Ružomberok.

odôvodnenie :

1.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal na tunajšom súde dňa 30.1.2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a to na odovzdanie mal. dieťaťa U. U., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok, so sídlom J. Jančeka 32, 034 01 Ružomberok.

2.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 360 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

3.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu orgánu SPODaSK dospel k záveru, že tento je dôvodný a v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zákon v zásade rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, a to opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) alebo opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon súdneho rozhodnutia ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí byť potreba úpravy pomerov účastníkov vždy naliehavá. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť takejto úpravy v obdobných veciach sú najmä skutočnosťami svedčiacimi o ohrození či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu či výživy maloletého dieťaťa, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah.

4.

Navrhovateľ odôvodnil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v podstate tými okolnosťami, že v minulosti bola rodina maloletej riešená orgánom SPODaSK vo veci úpravy práv a povinností voči mal. U., kedy rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/410/2005-22 zo dňa 24.11.2005, právoplatným dňa 8.12.2005, bola mal. Vanesa zverená do osobnej starostlivosti matky a otec maloletej bol zaviazaný prispievať na jej výživu. Mal. U. U. je v evidencii sociálnej kurately od 6/2016, kedy bolo úradu opakovane doručené oznámenie ZŠ R. Q. vo veci zanedbávania plnenia povinnej školskej dochádzky maloletou. Následne bola na ÚPSVaR predvolaná matka spolu s maloletou U. za účelom pohovoru. Mal. U. sa vyjadřila, že dôvodom neospravedlnených hodín je jej nepohoda v školskom kolektíve. Matka v danom čase udávala ako hlavný dôvod neospravedlnených hodín fakt, že je zamestnaná v Grand hotely Matej, pričom do zamestnania odchádza v skorých ranných hodinách a tým pádom nevie dohliadať na odchody dcéry do školy. Maloletá častokrát zaspala a potom už do školy nešla. MsÚ v Banskej Štiavnici uviedol, že okrem maloletej U. a jej matky Y. U., evidujú na adrese F. XX i súrodencov maloletej, ktorí zdieľajú spoločnú domácnosť, a to H. U., nar. XX.XX.XXXX a M. U., nar. XX.XX.XXXX. Bývajú v podnájme v mestskom byte. I. lekárka maloletej sa vyjadřila, že mal. U. nebýva často chorá. Očkovanie aj preventívne prehliadky v termíne, zároveň odporučila sociálny dohľad. Následne sa orgán SPODaSK pokúsil vykonať opakované sociálne šetrenia v mieste bydliska maloletej, avšak neúspešne. V mesiaci 10/2016 bolo úradu opakovane doručené oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. V mesiaci 11/2016 sa úradu podarilo nakontaktovať na matku maloletej a vykonať sociálne šetrenie v domácom prostredí. Počas uvedeného sociálneho šetrenia boli preverené bytové pomery rodiny. Mal. U. uviedla, že do školy chodí a vymeškáva len z dôvodu choroby. Na tomto základe bola dotazovaná aj triedna učiteľka maloletej Mgr. M., ktorá uviedla, že mal. U. pravidelne vymeškáva, pričom dôvody jej neprítomnosti na vyučovaní nie sú včas oznámené a ospravedlnenky jej pravidelne doručujú po termíne. O tejto skutočnosti bola informovaná aj matka maloletej, rovnako i maloletá U.. Opakované oznámenia o zanedbávaní školskej dochádzky boli doručené v mesiaci 12/2016 a 2/2017. V mesiaci január 2017 v domácnosti vykonali opakované sociálne šetrenie, kedy bola matka i mal. U. z ich strany informované o pretrvávajúcich problémoch s dodržiavaním povinnej školskej dochádzky. Matka uviedla, že túto vedomosť nemá a mal. U. sa opakovane vyjadřila, že do školy chodila pravidelne. Matka spolu s mal. dcérou boli predvolané na ÚPSVaR - Referát poradensko-psychologických služieb na termín 7.2.2017. Obidve sa uvedeného sedenia zúčastnili a s psychologičkou nadviazali spoluprácu za účelom predchádzania zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Ďalší termín na RPPS bol stanovený na 7.3.2017. Mal. U. počas prvého sedenia udávala ako dôvody jej záškoláctva konfliktný vzťah s bratom M. a nedostatok pozornosti zo strany matky. Na tento fakt bola matka upozornená a prisľúbila, že bude svojej dcére venovať viac pozornosti a bude v pravidelnom, minimálne telefonickom kontakte s triednou učiteľkou. Dňa 16.10.2017 bolo úradu znovu doručené oznámenie ZŠ R. Q. o neplnení školskej dochádzky maloletou v šk. roku 2017/2018 v mesiacoch september, október: pričom v septembri mala vymeškaných 35 vyučovacích hodín z toho 23 neospravedlnených a v mesiaci október 58 vymeškaných vyučovacích hodín z toho 58 neospravedlnených. Dňa 13.11.2017 bola maloletá U. umiestnená do Diagnostického centra Ružomberok na základe žiadosti zákonného zástupcu - Y. U. a dohody o dobrovoľnom diagnostickom pobyte. V správe ZŠ zo dňa 22.11.2017 o maloletej U., ktorá bola vypracovaná na základe dožiadania úradu, škola uvádzala: „Maloletá chodila do školy relatívne čisto a vhodne upravená. Vážne nedostatky však boli v oblasti osobnej hygieny (mastné vlasy, zápach z úst, zničený chrup...). Na obedy do školskej jedálne nechodila, väčšinu dní bola bez desiaty, príp. si cestou do školy zakúpila chipsy a sladený nápoj. Povinné školské poplatky matka hradila len čiastočne - niektoré nezaplatila vôbec. Maloletá nenavštevovala žiadne záujmové útvary. Školské pomôcky jej často chýbali, čo bolo

zapríčinené rodinnou situáciou, ale aj častou neprítomnosťou na vyučovaní. Maloletá bola veľmi dobre začlenená do kolektívu, mala vytvorené primerané väzby s rovesníkmi a nadviazané priateľstvá so spolužiakmi. Jej postoj k autoritám bol dobrý, k učiteľom sa správala s rešpektom, mala však sklony svoje nedostatočné vzdelávacie výsledky bagatelizovať a zľahčovať. Matka Y. U. sa ani v tomto školskom roku neinformovala o prospechu a správaní maloletej. Neprítomnosť v školskom zariadení telefonicky ani písomne neoznamuje, neinformuje o predpokladanej dĺžke, ako aj dôvode neprítomnosti maloletej v škole. Z môjho pohľadu výrazne zanedbávala starostlivosť o maloletú, často ju kryla a poskytovala škole dezinformácie. Podporovala jej záhaľčivý spôsob života.“ V ďalšej správe ZŠ, ktorá bola úradu doručená 5.2.2018 bolo uvedené: „Dochádzka maloletej do školy v šk. roku 2017 sept. - 30. január 2018; maloletá vymeškala do 30.1.2018 s prerušením, keď v novembri nastúpila do diagnostického centra, spolu 217 vyučovacích hodín, z toho 151 neospravedlnených. Január 2018 : Po návrate z diagnostického centra vymeškala z rôznych dôvodov - raz „rodinných“, potom zdravotných už 39 hodín, ktoré však matka písomne ospravedlnila. Opäť to však naznačuje, že nápravu v dochádzke nemôžeme očakávať. Vyučovacie výsledky: maloletá U. U. prospieva slabo až nedostatočne zo všetkých predmetov. Na vyučovacie hodiny sa pripravuje nepravidelne, nemá prehľad o preberanom učive, nedopĺňa si zameškané tematické celky. Keď sa na vyučovaní zúčastňuje, jej prospech je viditeľne lepší.“ ÚPSVaR v roku 2018 vykonával opakované šetrenia v domácnosti matky a mal. U.. Matku okrem iného dotazovali na dôvody predčasného ukončenia dobrovoľného diagnostického pobytu maloletej v DgC Ružomberok. Pani U. sa vyjadrila, že jej dcéra sa v domácom prostredí zdržiava od 22.12.2017 a opätovný nástup na dobrovoľný pobyt nebol reálny z dôvodu poklesu príjmu na strane matky. Škola opakovane avizovala nedostatočnú spoluprácu zo strany matky maloletej, a to aj napriek pretrvávajúcemu záškoláctvu zo strany jej dcéry. Okrem iného škola uvádzala, že s matkou maloletej bolo veľmi problematické sa skontaktovať, keď sa to aj podarilo, matka maloletej sa mala len vyhovárať a keď niečo sľúbila, nedodržala to. Ako matka tak aj maloletá U. si neustále vymýšľali výhovorky - prečo maloletá nemohla prísť do školy, klamali o dôvode neprítomnosti mal. na vyučovaní. Dňa 28.11.2018 bola úradu doručená správa o maloletej o opakovanom neplnení školskej dochádzky. V správe sa uvádza, že „maloletá vymeškala do 22.11.2018 84 vyučovacích hodín z toho 20 neospravedlnených. V mesiaci november 2018 mala vymeškať 47 + 13 neospravedlnených hodín, ale 47 hodín ospravedlnila matka + ďalšie vraj ešte len zdokladuje lekárskou ospravedlnenkou. U. počas tohto obdobia nebola chorá ako tvrdí matka, každý deň bola vonku, dokonca aj vo večerných hodinách.“ Matka maloletej počas sociálnych šetrení opakovane poukazovala na to, že nemá na svoju dcéru vplyv a nevie si poradiť s odmietaním maloletej chodiť do školy. Mala tendenciu vyvíňovať sa a celú zodpovednosť za opakujúce sa záškoláctvo mal. dcéry prenášať výlučne na maloletú. Mal. U. počas realizovaných rozhovorov udávala zhoršujúci sa vzťah s matkou a nedostatočnú pozornosť zo strany matky. Na základe vyššie uvedených skutočností, že matka maloletej opätovane nedôsledným prístupom k rodičovským povinnostiam vytvorila svojej dcére podmienky pre nežiaduci návyk vo forme záškoláctva tým, že nezabezpečila jej pravidelnú dochádzku do školy, hoci bola na záškoláctvo mal. dcéry viackrát upozornená zo strany školy, nevykonala žiadne opatrenia smerujúce k náprave, so školou dostatočne nespocovala, čím spáchala prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, za čo bola Okresným súdom v Žiari nad Hronom uznaná vinnou a bola odsúdená k trestu odňatia slobody. Aj napriek opatreniam ÚPSVaR Banská Štiavnica, oddelenie SPODaSK, spolupráca s matkou a maloletou doteraz nevedla k náprave a záškoláctvo u mal. sa opakuje a rovnako aj s ohľadom na blížiaci sa nástup matky do VTOS navrhuje, aby súd vydal vo vzťahu k maloletej uznesenie o neodkladnom opatrení podľa § 367 ods. 1 CMP.

5.

Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z podaného návrhu vyplynulo, že u mal. dieťaťa sa opakovane vyskytujú závažné výchovné nedostatky, a to najmä dlhodobé zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, čo sa nepodarilo odstrániť ani opatreniami zo strany orgánu SPODaSK.

Navyše snahu o riešenie tohto problému zjavne neprejavuje ani matka, ktorá bola tunajším súdom opakovane právoplatne odsúdená za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Tr. zákona (trestný rozkaz sp. zn. 1T/104/2017 a sp. zn. 2T/36/2018). V blízkej budúcnosti bude matka povinná nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. S poukazom na uvedené skutočnosti súd návrhu orgánu SPODaSK na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a matke Y. U. nariadil odovzdať mal. U. U., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP). Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 3 CMP je vykonateľné len čo bolo vyhotovené.